

Boek 1 • 2/6

SCANDINAVISCH THRILLERS

Af te halen bij alle deelnemende dagbladhandelaars van zaterdag 2/6/2012 tot en met zaterdag 9/6/2012. Enkel originele bonnen worden aanvaard. Aanbod geldig bij afgifte van deze bon. Niet verenigbaar met andere promoties.

COMMENTAAR VERGAARBAK BLIJKT SPRINGPLANK TE ZIJN

GUY TEGENBOS

Het aantal leerlingen in het deeltijds beroepsonderwijs is plots en snel aan het stijgen: met een vijfde in twee jaar tijd, zo ontdekte deze krant. Moeten we daarvan opkijken? Ja. Want het betekent dat jongeren die geen toekomst hadden, er nu plots wel een blijken te hebben.

Het deeltijds beroepsonderwijs was een onderwijsspoor dat werd beschouwd als doodlopend, als 'het onderste van het onderste'; het werd gezien als de vergaarbak onder de waterval van het middelbaar onderwijs. Het was bestemd voor jongeren die overal flopten, met wie men geen blijf wist of met wie geen land te bezeilen was. Plots zien die jongeren, hun ouders, hun studiekeuzebegeleiders die onderwijsvorm wél als een middel om een toekomst te verwerven. Het is geen vergaarbak, maar een springplank, zoals onderwijs trouwens hoort te zijn.

Jongeren hebben plots wél een toekomst

Dát is interessant.

Wat heeft daartoe geleid? Twee zaken.

Sinds kort kan dit deeltijds beroepsonderwijs ook getuigschriften en zelfs bepaalde diploma's uitreiken.

Ook die andere lang geminachte vorm van deeltijds leren en deeltijds werken, 'de leertijd' - voorheen 'het middenstandsleercontract' - kan dat nu en lijkt een soortgelijke groei te kennen. Dat is de eerste hefboom.

Daarnaast is eindelijk in Vlaanderen aan het doordringen dat er met deeltijds leren én deeltijds werken evenveel en vaak zelfs meer te leren is dan met voltijds leren op de schoolbanken alleen. Werken is een autonome bron van leren, en werken en leren kunnen elkaar versterken. Dat geldt alleszins voor bepaalde jongeren, en zeker voor bepaalde disciplines en beroepen.

Dat bevestigen ook de deeltijds lerende jongeren waarmee deze krant sprak. Ze zijn intussen met 8.000, zelfs met 10.000 als die van de leertijd meegeteld worden.

Zij zijn straks 'iets', bijvoorbeeld de vaklui waaraan we zo'n tekort hebben. Terwijl men tot voor kort dacht dat er met hen niets aan te vangen was. Ze blijken wél iets te kunnen, al duurt het soms wat langer eer dat naar boven komt. Maar dat is logisch: een aantal onder hen heeft een moeilijke tijd achter de rug. Soms is hun omgeving daarvoor verantwoordelijk, soms zichzelf.

Het is goed dat de hervorming van het middelbaar onderwijs nog niet rond is. Nu kan deze ontdekking er nog in verwerkt worden. Deeltijds leren en werken kan er nog een centrale plaats in krijgen.

Al beginnen sommigen eraan te twijfelen of die hervorming er ooit gaat komen. De voorbereiding ervan duurt al méér dan acht jaar en er is nog geen resultaat in zicht.

dS De
Standaard

EN VERDER

BINNENLAND.....4-29	OPINIE.....44-47
BUITENLAND.....30-39	REGIO.....48-49
CULTUUR.....C1-C23	SPORT.....50-55
ECONOMIE.....60-72	TELEVISIE.....C24-C27

adressen 59
kruiswoordraadsel W4
rouwberichten 56
strips 59

WEERBERICHT 59
KUST .....zonnig.....9-15°C
MIDDEN-BELGIE .....zonnig.....6-19°C
KEMPEN.....zonnig.....9-17°C

INHOUD

GEERT BOURGEOIS
'De pers is nu de eerste macht, proficiat daarvoor'

>14

MUZIEK
Onverwachte dEUS is een gevarieerd roerbakalbum

>18

PAARDEN
Winnaars in de strijd om de boerenbuiten

>26

SYRIE
Wat gaat er om in het hoofd van Bashar al-Assad?

>32

BAS HEIJNE
'Christine Lagarde jaagt Grieken in armen van populistten'

>45

ROLAND GARROS
David Goffin speelt 1/8ste finale tegen Roger Federer

>51

VIJFDE MEER LEERLINGEN DAN IN 2009 COMBINEERT LEREN EN WERKEN

Deeltijds onderwijs

Dit schooljaar zijn er 8.250 leerlingen ingeschreven in het deeltijds beroepssecundair onderwijs. © Bert Van Den Broucke/photo news

STAATSHERVORMING

Grote aanwervingsronde bij Justitie om BHV te splitsen

Justitie moet stevig beginnen aanwerven om de extra rechtbanken in het gesplitste BHV te kunnen bemannen.

BRUSSEL | Drukke tijden voor Kamer en Senaat. Vanaf maandag gaan de besprekingen van de wetsvoorstellen voor de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde van start, zowel voor de kieskring als het gerechtelijk arrondissement. Het Opvolgingscomité voor de Staatshervorming deed gisteren een laatste reeks wijzigingen aan de teksten om tegemoet te komen aan een waslijst opmerkingen van de Raad van State. Ook het gebruik van talen in bestuurszaken en de stemprocedure voor Belgen in het buitenland staan op het menu.

Er wordt dag na dag doorgewerkt in de commissies, het moet dan ook vooruitgaan. De meerderheidspartijen en de groenen willen de wetsvoorstellen nog vóór 21 juli gestemd krijgen – al lijkt die timing nog moeilijk haalbaar.

Het comité boog zich ook over de stevige personeelsverschuiving en een grote aanwervingsronde die de splitsing van het gerechtelijk arrondissement BHV met zich meebrengt. Het

'Veertigtal magistraten aanwerven en tot 200 mensen bij griffies en parketten'

SERVAIS VERHERSTRAETEN (CD&V)

parket wordt namelijk gesplitst in een parket Brussel en een parket Halle-Vilvoorde. De rechtbanken worden ontubeld in Franstalige en Nederlandstalige zetels. 'Er moet dus een veertigtal magistraten aangeworven worden en tot tweehonderd personeelsleden bij de griffies en de parketten', zegt staatssecretaris voor Institutionele Hervormingen Servais Verherstraeten (CD&V).

Voor de Franstaligen betekent dat een grote aanwervingsronde. 'Aan Nederlandstalige kant zit men op dit moment met een overtal, maar aan Franstalige kant zitten er grote gaten in de

personeelskaders', zegt Open VLD-voorzitter Alexander De Croo. 'Het zullen dus niet alleen aanwervingen zijn, maar ook verschuivingen. Tweetalige Nederlandstaligen zullen tijdelijk ook aan Franstalige kant ingezet worden.' Dat laatste moet helpen om de kosten van de operatie te drukken.

De aanwervingen beginnen na de publicatie in het *Staatsblad*, vermoedelijk in september. Voor rechters neemt die procedure al snel een jaar tijd in beslag. Maar wat als de personeelskaders in de ontubelde rechtbanken of het parket Halle-Vilvoorde niet voor 90 procent of meer ingevuld zijn. Eenvoudig gezegd: zonder rechters kan je geen nieuwe rechtbank openen.

Een aparte werkgroep zal de zaak daarom strak opvolgen en zowel eind dit jaar als midden 2013 een evaluatie maken. De hele oefening moet afgerond zijn tegen eind 2013, net op het moment dat ook de langverwachte werklasmeting voor de Brusselse justitie klaar moet zijn. Pas dan zal echt duidelijk zijn hoeveel magistraten en personeel er precies nodig zijn. Begin 2014 zou de splitsing dan een feit moeten zijn. (lob)

POLITIERECHTBANK 42 maanden cel voor vluchtmisdrijf

Een 23-jarige autobestuurder die een jaar geleden inreed op een groep fietsers in Hamme, is veroordeeld tot 42 maanden cel en een rijverbod van 15 jaar. Dat heeft de politierechtbank in Dendermonde beslist. De man had gedronken en pleegde vluchtmisdrijf. De beklaagde reed op 5 juni 2011 in op twee koppels uit Zele. Drie slachtoffers werden zwaargewond. Eén van hen moest vijf weken in een kunstmatige coma gehouden worden. De 15-jarige zoon van één van de koppels kon net op tijd wegspringen en raakte lichtgewond. Zijn advocaat zegt dat de jongeman zelf een levenslang rijverbod had gevraagd. De advocaat zal geen beroep aantekenen tegen het vonnis. (belga)

HELLS ANGELS Verdachte van Outlaws-moord overleden

De 45-jarige Hells Angel Eddy C. is in de gevangenis van Hasselt overleden. Hij is een van de drie mensen die opgesloten zitten op verdenking van betrokkenheid bij de drievoudige moord op de Outlaws in Maasmechelen. 'Alles wijst erop dat hij een natuurlijke dood gestorven is', zegt zijn advocaat. Door het overlijden is de strafvervolgning tegen C. uitgedoofd. (belga)

© mh

'Veel jonge kunstenaars zijn bijna verplicht te chargeren om bekend te worden'

JAN HOET in De Ochtend op Radio 1

gooit negatief imago af

Leren en werken, in casu het deeltijds beroepsonderwijs, trekt meer jongeren aan. En er zijn er ook steeds meer die met een diploma buitenstappen.

TOM YSEBAERT

GENT | Deeltijds onderwijs had lang een slechte naam. Het was de vergaarbak, bedoeld voor jongeren die overal mislukt waren. Of voor de schoolmoë gasten die ergens terecht moesten sinds de leerplicht is opgetrokken naar achttien jaar.

Maar nu blijkt dat deeltijds beroepssecundair onderwijs (dbso) aan aantrekkingskracht te winnen. In 2009 telde het 6.935 ingeschreven jongeren. Dit schooljaar zijn het er 8.250, dat is een stijging met bijna een vijfde.

Dat stellen ze ook vast in het centrum voor dbso de Rotonde, met vestigingen in Gent, Oostakker en Doornzele, waar dit jaar 310 jongeren school lopen. In 2009 waren dat er nog maar 128.

Die groei schrijven ze aan twee dingen toe: de toestroom van jongeren van vreemde afkomst (veel Roma), en het nieuwe decreet uit 2008. Sinds dat van kracht is, kun je in het deeltijds een getuigschrift bso halen. En als je er een jaartje bijdoet zelfs een diploma secundair. Alsof je een zevende jaar gedaan hebt in het bso.

Daar staat tegenover dat de leerlingen een voltijds engagement moeten aangaan van 28 uur: 15 uur school en de rest werken, of een voorbereidend traject volgen. Dat jongeren nu een 'positieve' keuze maken toont aan dat ze doorhebben dat ze kunnen werken - met alle voordelen van geld verdienen en ervaring opdoen - en tegelijk hun onderwijsniveau behouden. 'We krijgen nog altijd

de jongeren bij wie het fout liep elders. Maar we hebben nu meer instrumenten om er een goede wending aan te geven', zegt coördinator Wouter Boute.

Ook in de statistieken over de kwalificatie die ze halen aan het einde van de rit zie je die opwaartse tendens. Het schooljaar 2008-2009 sloten 693 van de 7.335 jongeren hun dbso-tijd af met een getuigschrift bso, 89 haalden een diploma secundair. In 2010-2011 waren die twee groepen respectievelijk naar 809 en 226 gestegen, op een totaal van 7.894.

Onderwijs op maat

Op de arbeidsmarkt ogen de cijfers voorlopig nog minder rooskleurig. Een jaar na afzwaaien is meer dan 40 procent van de oudgedienden nog werkzoekend, leert het VDAB-rapport over de schoolverlaters, dat weliswaar al uit 2009 dateert. Recentere gegevens van het departement Onderwijs tonen dat het aantal jongeren van het schooljaar 2009-2010 dat het deeltijds onderwijs verlaten heeft en op 1 januari 2011 geen baan had, ten opzichte van het vorig schooljaar gedaald was met

meer dan 10 procent.

Het deeltijds onderwijs is heel anders dan het voltijds. Hier leren ze allemaal een vak. Als ze dat beheersen, krijgen ze een certificaat. Voor onderdelen ligt er een deelcertificaat klaar. Ze hoeven niet te wachten op het examen,

'Diploma is geen must, voor sommigen is van hun schoolfobie afraken al een succes'

want dat is er niet. Ze kunnen niet zakken of zittenblijven. Maar de lat ligt even hoog als in het voltijds onderwijs.

Ze volgen les in kleine groepen van hooguit acht en worden individueel, op maat voortgeholpen, in hun eigen leertempo. 'In het Vlaamse onderwijs is dat redelijk uniek', zegt Sebastian Joye, co-

hoofd van de Gentse vestiging van de Rotonde.

Het diploma is geen must. Voor sommigen is een getuigschrift tweede graad beroeps het hoogst haalbare. 'Voor anderen is het al een succes als ze van hun schoolfobie afraken', zegt Boute.

Het gebeurt nog altijd dat een jongere uit het dbso vertrekt met lege handen - jongeren die 18 jaar worden en gewoon stoppen - maar hun aantal neemt af. En het aantal 18-plussers die volhouden tot ze dat diploma in handen hebben, neemt toe.

Net nu het opwaarts gaat, duikt er hier enige bezorgdheid over de toekomst op. 'Er is een grote hervorming van het secundair onderwijs op til. We zouden het jammer vinden als het deeltijds daarin zou verwateren', verwoordt Wouter Boute het.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Pascal Smet (SP.A), noemt die vrees onterecht. 'Misschien wordt deze onderwijsvorm aangepast maar er zal altijd "werkplekieren", een combinatie van werken en leren blijven bestaan.'

Blz. 20 > Onder aan de waterval.

Audi Direct

Vertrek op vakantie met een nieuwe Audi.

0%
Financiering*

Uitzonderlijke voorwaarden tot € 7.500 op elke nieuwe onmiddellijk beschikbare Audi bovenop een rentevoet van 0%*.

Ontdek de voorwaarden op www.audidirect.be

* Klassieke Financiering = lening op afbetaling met maandelijkse aflossingen. Vaste debetrentevoet van 0% op alle nieuwe wagens van Audi uit voorraad. Aanbieding voorbehouden aan particulieren van 28/05/2012 tot en met 28/06/2012 op maximum 48 maanden en met minimum 15% voorschot. Lening op afbetaling onder voorbehoud van aanvaarding van het dossier door Volkswagen D'Ieteren Finance n.v., Leuvensesteenweg 679, 3071 Kortenberg, met maatschappelijke zetel te 1050 Brussel, Maliestraat 50. KBO BE 0841 046 716. Prijsvoorbeeld met JKP 0%: voorschot € 8.028,29, kredietbedrag: € 32.113,17, maandaflossing: € 669,02 x 48. Totale prijs op afbetaling: € 40.141,46. Contante prijs met afgetrokken premie voor Audi A5 Sportback 2.0 TDI 136 pk chassisnummer WAUZZZ8TOBA057194: € 40.141,46. Adverteerder: Audi Import, Leuvensesteenweg 639, 3071 Kortenberg. Audi Finance is een commerciële benaming van Volkswagen D'Ieteren Finance. Milieu-informatie (KB 19/03/2004): www.audi.be. Getoonde modellen met opties.

D'Ieteren **GEEF VOORRANG AAN VEILIGHEID.**

3,8 - 14,9 L/100 KM • 99 - 356G CO₂/KM.

VIER JONGEREN UIT DE ONDER AAN

We hebben in Vlaanderen een traditie van op school hoog te mikken en dan af te zakken. De zogenaamde waterval. En onderaan bevindt zich het deeltijds beroepssecundair onderwijs (dbso). Half school lopen, half werken. Het wordt denigrerend omschreven als de vergaarbak, waar jongeren belanden die nergens nog aan de bak kunnen. Maar zijn dit hopeloze gevallen? Hoe beleven deze jongeren hun schooltijd? We portretteren er vier van hen uit het centrum voor dbso De Rotonde in Gent, hun school van de laatste kans. Met hun moeilijke voorgeschiedenis, hun frustraties én hun dromen. Want die hebben ze.

TOM YSEBAERT,
FOTO'S LISA VAN DAMME

SCHOOL VAN DE LAATSTE KANS DE WATERVAL

Jean-Paul Maenhout (19)

DUDZELE

Behanger-vloerbekleder

Voor mij zit een schrandere, aangename jongen. Toch heeft hij het zijn leerkrachten knap lastig gemaakt. 'Ik heb nooit geweld gebruikt maar ruzie maken, tegenspreken, grof taalgebruik, het hoorde er allemaal bij.'

De eerste twee jaar van het middelbaar onderwijs volgde Jean-Paul Maenhout de hotelschool in Brugge. 'Ik wist niet goed wat te kiezen maar mijn moeder keek naar de Britse kok Jamie Oliver op tv en dat bracht mij op het idee.' Het was een strenge school. Jean-Paul lag al snel overhoop met de leerkrachten. 'Ik kan geen gezag verdragen. Het uniform, de das, het lag me niet. Ik maakte opmerkingen, pestte andere leerlingen.'

Gevolg: strafstudie op strafstudie. Op het einde van het tweede jaar kreeg hij te horen dat hij, ondanks zijn redelijke punten, niet meer welkom was in die school. 'Die boodschap kwam hard aan. Vooral mijn ouders waren teleurgesteld, en boos.' Het werd het tweede jaar industriële wetenschappen in Zeebrugge. 'Daar ging het er minder streng aan toe. Een opluchting. Maar het was toch niet mijn ding. Dus stapte ik in het derde jaar over naar elektromechanica. Daar liep het weer fout. Conflicten met de leerkrachten die ik niet kon uitstaan. Ik deed niets voor school, was op de meeste vakken gebuisd. Autotechniek was wel leuk, maar moeilijker dan ik gedacht had.'

Op het einde van het derde jaar lag er een b-attest klaar. Hij mocht alleen naar het volgende jaar als hij naar het beroepsonderwijs (bso) ging. Dat was slikken. 'Ik wist echt niet wat te kiezen. Thuis hebben ze toen besloten dat ik het kunstonderwijs zou proberen. Niet dat ik zo super ben in tekenen, maar toch.' Het werd opnieuw het derde jaar, in de academie van Brugge deze keer. 'Geestig, een toffe school. Maar de stof was te moeilijk. Het leren was er te veel aan.' Met de leerkrachten schoot hij beter op. Helaas: op het einde kwam er weer een b-attest uit de bus. 'In zittenblijven had ik geen zin meer. In een klas met gasten die drie jaar jonger waren, neen bedankt. Dus moest het wel bso worden.' Zo kwam hij uit op het vierde jaar schilder aan het VTI in Brugge.

Het ging er daar weer strenger aan toe en jawel, met een handvol leerkrachten kwam Jean-Paul in aanvaring. 'Wat we daar deden? De boel op stelten zetten, en als de leraar een opmerking maakte gewoon voortdoen, of

terugroepen.' Er volgden schorsingen. Maar kijk, Jean-Paul was erdoor. Hij mocht naar het vijfde. Maar moest een andere school zoeken. Alweer.

Zijn ouders zegden: ga werken. 'Tijdens de vakantie had ik wat uitzendbaantjes gedaan. Overal hoorde ik dat ze mensen zochten met een diploma en met ervaring. Dat heeft mij aan het denken gezet. Misschien was het toch beter om de school af te maken.'

Op kot

Het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) raadde deeltijds onderwijs aan. 'Ik wist amper dat dat bestond. Het klonk goed: twee dagen school, drie dagen werken. Dit is een goede formule voor mij. Vijf dagen op een bank zitten en steeds dezelfde gezichten gezien, ik hou het niet vol.' Om uit de Brugse omgeving weg te zijn, kwam hij in 2010, als 18-jarige, naar Gent op kot, om op de Rotonde in Oostakker de opleiding schilder te kunnen volgen. Hij maakt nu zijn laatste jaar, als behanger-vloerbekleder, vol. De eerste werkervaring viel tegen. 'Vorig jaar was ik aan de slag bij een decorbouwer die meewerkte aan videoclips en reclamefilms. Boeiend maar veel stress.'

Dit jaar maakte hij de overstap naar een schilder in Gentbrugge, een zelfstandige. 'Ook zwaar werk maar tof. Ik leer veel bij. Mijn baas is vriendelijk en geduldig: hij roept niet als ik iets verkeerd doe. Ik verdien iets meer dan 600 euro per maand.' 'Mijn ouders hadden iets anders voor mij voor ogen maar ze zijn toch blij dat ik hier mijn draai gevonden heb. In de klas zit een gast van 15, die kan nog toeren uithalen. Ik herken mij daarin. De jonge gasten beseffen niet dat dit hun laatste kans is. Ik kom hier om dat diploma te halen, niet om het kind uit te hangen.'

'De jonge gasten beseffen niet dat dit hun laatste kans is'

Veerle (17)

GENT

Zaalmedewerker horeca

We treffen Veerle in een opgewekte bui. Ze heeft haar voorlopig rijbewijs gehaald. Da's al één trofee. Nu nog dat diploma. Dat dit document in zicht komt, is een klein wonder. Veerle heeft er een geaccidenteerd schoolparcours opzitten. 'Ik was schoolmoe.' 's Morgens opstaan was een probleem. Dingen onthouden lukte mij niet. En bij de toetsen was ik ook altijd bloednerveus.' En die zenuwen bezweert ze dan met sigaretten. 'Ik rook een pakje per dag. Of meer (*kijkt schuldbevestigend*).'

Veerle wil niet met haar familienaam of foto in de krant. Maar haar verhaal wil ze graag kwijt. Al heeft ze liever dat vestigingshoofd Linda Boone bij het gesprek aanwezig is. Eigenlijk wilde ze op haar twaalfde dierenarts worden. Maar de studie was te duur. Daarom dacht ze aan haartooi en begon ze aan het Onze-Lieve-Vrouwinstituut in Gent. 'Het eerste jaar was leuk maar het lag me toch niet. Ik wil altijd verschillende dingen doen.'

Dus veranderde ze in het tweede jaar naar decoratie, kantoor en verkoop (DKV), op het internaat in de Benedictuspoort in Ledeborg. 'Het comité jeugdzorg had me daar naartoe gestuurd. Mijn mama was opgenomen.' Door de moeilijke thuissituatie woonde Veerle later ook een tijd in een tehuis. Ze is de oudste van vijf kinderen. Drie van hen wonen bij hun vader, die gescheiden is van haar moeder. Veerle woont nu terug bij haar moeder, met haar zus. 'Bij papa wou ik niet blijven, hij had het te moeilijk met vijf kinderen.' Op het internaat verbleef ze anderhalf jaar, tegen haar zin. Na de Ledeborgse episode trok ze naar het KTA van Melle voor de richting plant, dier en milieu in het beroepsonderwijs (bso). Daar zat die dierenverzorging toch weer in.

'In Melle heb ik het maar twee maanden volgehouden. Het was moeilijker dan ik dacht. Al die Latijnse woorden, al die medicatie die je moest kennen, ik ben daar niet goed in.' Dat het niet lukte op school, daar zat ze wel mee. 'Ik was vijftien en ik zag geen mogelijkheden meer. Mijn nicht zat in het deeltijds onderwijs en zo ben ik hier in de Rotonde beland.'

In 2009 ging ze van start in de richting thuishelper. In een rusthuis in Ledeborg mocht ze eten brengen naar de bejaarden, bedden verversen en ontsmetten. 'Na een maand zag ik het al niet meer zitten. Ik was

niet geslaagd, zat al in mijn hoofd met een overstap naar zaalmedewerker.' Linda Boone kon haar overtuigen te blijven en haar certificaat te halen. 'Anders was al die tijd verloren geweest. Ik heb doorgezet en het is gelukt.'

In 2011 is ze aan zaalmedewerker begonnen. Haar eerste horecawerkervaring was boterhammen smeren, broodjes en bestellingen klaarmaken en de keukens poetsen. Wat ze nog leerde? Dat producten een houdbaarheidsdatum hebben. En dat ze op een grote bakplaat tot zestig stuks vlees kon bakken.

Ontbijtzaak

Tegenwoordig werkt ze drie dagen per week in een broodjeszaak in Gent. 'Ik sta in voor het beleggen van de broodjes, en heb ook contact met de klanten. Leuk werk, echt iets dat ik wil doen. Ik verdien 500 euro. In de zaak slaag ik er ook in van de sigaretten af te blijven.' Veerle wil haar tweede jaar zaalmedewerker afwerken en haar getuigschrift derde graad middelbaar halen. Maar een getuigschrift is nog geen diploma. Dat is nog een jaar erbij, waarschuwt Linda Boone. 'Nog een jaar?'

Veerle kijkt teleurgesteld. 'Dan zal ik al 20 zijn.' Ondertussen kan ze wel sparen. 'Mijn zus en ik willen een eigen zaak oprichten. Ik zorg voor het eten, zij regelt de papieren. We hebben al een naam: *De Overdrive*. Eerst een ontbijtzaak, dan een café.' Ze heeft het uitgerekend. Er is 120.000 euro nodig. 'Dat is zeker nog tien jaar sparen. Niet simpel, hoor. Een gsm kost veel geld, sigaretten ook. Ik draag bij aan het gezinsinkomen. Af en toe zit ik nog eens diep als ik bedenken hoe lang ik nog naar school moet. Maar ik ga het doen. Vroeger dacht ik: was ik maar 18 dan kan ik stoppen, dat denk ik nu niet meer.'

'Eten brengen naar bejaarden, bedden verversen, na een maand was ik het beu'

VIER JONGEREN UIT DE SCHOOL VAN DE LAATSTE KANS

● ● ●
Vervolg van blz. 21

Melissa Reyniers (21)

EVERGEM

Volgde verkoop, heeft nu eigen nagelstudio

Melissa heet de zaak. Zoals de jonge zaakvoester. Fantasienagels maken, zelf patronen tekenen, dat doet ze het liefst. 'Met veel oranje, dat is nu helemaal in de mode.'

Dat ze op jonge leeftijd al zover staat, verbaast haarzelf misschien nog het meest. Want op school lukte het niet goed. 'Ik ben begonnen in Ten Doorn in Eeklo. Kinderverzorging of kantoor, ik wist niet wat te kiezen. Het derde jaar heb ik twee keer gedaan. Ja, ik deed niet veel moeite, ik ging niet graag naar school. Ik had andere dingen aan mijn hoofd.'

'Na de tweede keer het derde jaar gedaan te hebben, was ik er nipt door, met een b-attest. Ze raadden mij aan iets anders te doen. Ik dacht aan schoonheidszorg. Mijn moeder had ook iets in die richting gevolgd.'

Dus trok ze naar het PIHS in Gent. Vierde jaar schoonheidszorg en haartooi. 'De praktijk deed ik graag. De theorie was moeilijker. Chemie, biologie. Je moet al die verzorgingsproducten kennen. Ik had veel onvoldoendes maar wilde het toch volhouden.'

'Tot ik in de kerstvakantie een kennis ontmoette die leerkracht is in het deeltijds onderwijs. Dat zette mij aan het denken. Na nieuwjaar heb ik de stap gezet naar de richting verkoop in de vestiging Doornzele van De Ronde. Het leuke was dat ik minder moest leren. Ik kwam thuis en het was afgelopen. Nu ja, afgelopen. In avondschool volgde ze cursussen gelaatsverzorging, make-up en gel-nagels maken.

Haar eerste werkervaring deed ze op in een supermarkt in Assenede. De kassa doen, de rekken aanvullen. 'Dat viel mee, en de 700 euro per maand waren welkom. Maar het was niet iets wat ik de rest van mijn leven wilde doen.'

Nadien volgden nog supermarkten, tot ze een baan vond in een boeken- en krantenwinkel in Zelzate. 'Kranten en tijdschriften klaarleggen, de Lotto. Leuk werk en toffe collega's. Het enige nadeel: beginnen om zes uur 's mor-

gens.' Melissa begon aan een eigen winkel te denken. 'Het was een droom, ik dacht niet dat het er ooit van kon komen.'

Tot er in Evergem een krantenwinkel over te nemen stond. 'Mijn mama, stiefvader en ik hebben het er samen op gewaagd.'

Bedrijfsbeheer

'Ik zat toen in mijn laatste jaar deeltijds onderwijs. Ik heb er een jaar bijgedaan zodat ik mijn diploma middelbaar had. En op aanraden van mijn moeder heb ik nog een jaar bedrijfsbeheer gevolgd. Dat komt van pas als je een zaak runt.' De krantenwinkel draaide goed maar de lokroep van de schoonheidszorg bleek te sterk. 'In een kamer achterin ben ik begonnen met een nagelstudio. Met materiaal en klanten van mijn mama.'

Toen kwam er een pand vrij aan de andere kant van het plein. Met plaats voor een nachtwinkel, en voor een nagelzaak, helemaal voor Melissa. De helft van de tijd spendeert ze nu hier, de andere helft in de krantenwinkel. 'Het is alleen op afspraak. Maar het lukt. Ik had vroeger hoogstens verwacht te gaan werken in een schoonheidssalon. Nu heb ik mijn eigen zaak. Beter kan niet.'

'Nu heb ik mijn eigen zaak, dat had ik vroeger nooit durven te dromen'

Veselin Veselinov (18)

MARIAKERKE

Keukenmedewerker

Geen woord Nederlands sprak Veselin toen hij twee jaar geleden vanuit Bulgarije in ons land aankwam. Hij ging in Gent bij zijn moeder wonen, die hier al dertien jaar verblijft.

Enkele maanden intensieve taallessen hebben Veselin op weg gezet. Toch verloopt het gesprek nog wat moeizaam. Maar zijn gedrevenheid om er iets van te maken, is onmiskenbaar. Hij koestert één grote droom: chef-kok worden.

Twee dagen per week zit hij op school in de Holstraat. Een dag om nog meer onze taal onder de knie te krijgen en een dag om het vak te leren in de keuken.

'Ik zit in een klas met zes Bulgaren en een Slovaaks meisje. De verleiding om onder elkaar Bulgaars te praten, is natuurlijk groot. Maar de juf is streng.' Hij heeft al een schooljaar achter de rug en is bezig aan het tweede. In juni kan hij een certificaat krijgen. Hij is dan nog geen chef, maar toch. 'Om chef te worden, wil ik best nog tot mijn 22ste voortstuderen.'

Nederlands praten

De drie andere dagen van de week werkt hij bij Café Theatre in Gent. Dat het een trendy plek is, wist hij niet. Hij leerde het kennen via de school, deed een aanvraag en mocht beginnen. 'Het sollicitatiegesprek was moeilijk. Stress, man. Maar daar ben ik nu vanaf.'

Veselin doet van alles in de Theatre-keuken, zegt hij. Groenten snijden, desserts klaarmaken. Appeltaart is een van zijn favorieten. Hij is er de jongste en de kleinste.

Of het hard werken is? 'Het valt wel

mee. Alleen als er plots veel volk binnenkomt, is het alle hens aan dek. Maar dat is goed want dan gaat de tijd snel.'

De chef praat soms Frans tegen me. Soms Engels. 'Ik leer met mijn ogen. Als je het mij toont, kan ik het snel nadoen. Mijn collega's in de keuken zijn Nepalezen en Indiërs. Ik zeg soms: hela, mannen, Nederlands praten.'

Veselin presteert acht uur per dag, ook 's avonds, dat vind hij niet erg. Hij verdient 550 euro per maand, en is daar blij mee. 'Ik doe veel ervaring op. Dat is belangrijk. Mijn droom is een eigen zaak, ooit. In Gent is goed, maar in Parijs of in Amerika zou pas echt geweldig zijn. Ik zal nog veel moeten leren en sparen.'

Veselin voelt zich goed in België. Hij wil niet meer terug. 'Mijn toekomst ligt hier. Ik ga alleen nog op vakantie naar Bulgarije.'

'Ooit word ik chef-kok met een eigen restaurant. In Gent is goed, maar liefst in Parijs of Amerika'